

ஸ்ரீ:
ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:
ஸ்ரீமதே நிக₃மாந்தமஹாதே₃ஸிகாய நம:
ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப₄ரதஸத்ருக்₄நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்₃ர
பரப்₃ரஹ்மணே நம:

ஸ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே அயோத்₄யாகாண்டே₃

॥ விம்ஸ: ஸர்க₃: ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ஸ்ரீ ரங்க₃ராமாநுஜ மஹாதே₃ஸிகன்

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ஸ்ரீ:

ஸ்ரீமதே ராமாநுஜாய நம:

ஸ்ரீமதே நிக₃மாந்தமஹாதே₃ஸிகாய நம:

ஸ்ரீஸீதாலக்ஷ்மணப₄ரதஸத்ருக்₄நஹநுமத்ஸமேத ஸ்ரீராமசந்த்₃ர

பரப்₃ரஹ்மணே நம:

॥ விம்ஸ: ஸர்க₃: ॥

ராஜ்ஞோ த₃ஸரத₂ஸ்யேதராஸாம் ராஜ்ஞீநாம் விலாப:, ஸ்ரீராமஸ்ய

கௌஸல்யாயா ப₄வநே க₃மநம் தாம் ப்ரதி

ஸ்வவநவாஸவ்ரு'த்தாந்தநிவேத₃நம் கௌஸல்யாயா மூர்ச்சா₂

ப₄வி பதநம் ச

ஸ்ரீராமேணோத்தா₂பிதாயாஸ்தஸ்யாஸ்தமவலோகயந்த்யா

விலாப:

தஸ்மிம்ஸ்து புருஷவ்யாக்₄ரே

நிஷ்க்ராமதி க்ரு'தாஞ்ஜலௌ ।

ஆர்தஸப்₃தோ₃ மஹாந் ஜஜ்ஞே

ஸ்த்ரீணாமந்த:புரே ததா₃ ॥ 2.20.1 ॥

க்ரு'த்யேஷ்வசோதி₃த: பித்ரா

ஸர்வஸ்யாந்த:புரஸ்ய ச ।

க₃திப்ச ஸரணம் சாஸீத்

ஸ ராமோ₅த்ய ப்ரவத்ஸ்யதி ॥ 2.20.2 ॥

கௌஸல்யாயாம் யதா₂ யுக்தோ

ஜநந்யாம் வர்ததே ஸதா₃ ।

ததை₂வ வர்ததே₅ஸ்மாஸு

ஜந்மப்ரப்₄ரு'தி ராக₄வ: ॥ 2.20.3 ॥

ந க்ருத்₄யத்யபி₄ஸப்தோ₅பி
 க்ரோத₄நீயாநி வர்ஜயந் |
 க்ருத்₃தா₄ந் ப்ரஸாத₃யந் ஸர்வாந்
 ஸ இதோ₅த்₃ய ப்ரவத்ஸ்யதி || 2.20.4 ||

அபு₃த்₃தி₄ர்ப₃த நோ ராஜா
 ஜீவலோகம் சரத்யயம் |
 யோ க₃தீம் ஸர்வபூ₄தாநாம்
 பரித்யஜதி ராக₄வம் || 2.20.5 ||

இதி ஸர்வா மஹிஷ்யஸ்தா
 விவத்ஸா இவ தே₄நவ: |
 பதிமாசுக்ருஸுஸ்சாபி
 ஸஸ்வநம் சாபி சுக்ருஸு: || 2.20.6 ||

ஸ ஹி சாந்த:புரே கோ₄ர -
 மார்தஸப்₃த₃ம் மஹீபதி: |
 புத்ரஸோகாபி₄ஸந்தப்த:
 ஸ்ருத்வா வ்யாலீயதாஸநே || 2.20.7 ||

ராமஸ்து ப்₄ரு'ஸமாயஸ்தோ
 நி:ஸ்வஸந்நிவ குஞ்ஜர: |
 ஜகா₃ம ஸஹிதோ ப்₄ராத்ரா
 மாதுரந்த:புரம் வஸீ || 2.20.8 ||

ஸோ₅பஸ்யத் புருஷம் தத்ர
 வ்ரு'த்₃த₄ம் பரமபூஜிதம் |
 உபவிஷ்டம் க்₃ரு'ஹத்₃வாரி
 திஷ்ட₂தஸ்சாபராந் ப₃ஹுந் || 2.20.9 ||

த₃ரு'ஷ்ட்வைவ து ததா₃ ராமம்
 தே ஸர்வே ஸமுபஸ்தி₂தா: |
 ஜயேந ஜயதாம் ஸ்ரேஷ்ட₂ம்
 வர்த₄யந்தி ஸ்ம ராக₄வம் || 2.20.10 ||

ப்ரவிஸ்ய ப்ரத₂மாம் கக்ஷயாம்
 த₃விதீயாயாம் த₃த₃ர்ஸ ஸ: |
 ப்₃ராஹ்மணாந் வேத₃ஸம்பந்நாந்
 வரு'த்தா₄ந் ராஜ்ஞாபி₄ஸத்க்ரு'தாந் || 2.20.11 ||

ப்ரணம்ய ராமஸ்தாந் வரு'த்தா₄ம் -
 ஸ்த்ரு'தீயாயாம் த₃த₃ர்ஸ ஸ: |
 ஸ்த்ரியோ பா₃லாஸ்ச வரு'த்தா₄ஸ்ச
 த்₃வாரரசுஷணதத்பரா: || 2.20.12 ||

வர்த₄யித்வா ப்ரஹ்ரு'ஷ்டாஸ்தா:
 ப்ரவிஸ்ய ச க்₃ரு'ஹம் ஸ்த்ரிய: |
 ந்யவேத₃யந்த த்வரிதம்
 ராமமாது: ப்ரியம் ததா₃ || 2.20.13 ||

கௌஸல்யாபி ததா₃ தே₃வீ
 ராத்ரிம் ஸ்தி₂த்வா ஸமாஹிதா |
 ப்ரபா₄தே சாகரோத் பூஜாம்
 விஷ்ணோ: புத்ரஹிதைஷிணீ || 2.20.14 ||

ஸா க்ஷௌமவஸநா ஹ்ரு'ஷ்டா
 நித்யம் வ்ரதபராயணா |
 அக்₃நிம் ஜுஹோதி ஸ்ம ததா₃
 மந்த்ரவத் க்ரு'தமங்க₃லா || 2.20.15 ||

ப்ரவிஸ்ய து ததா₃ ராமோ
 மாதூரந்த:புரம் ஸுப₄ம் |
 த₃த₃ர்ஸ மாதரம் தத்ர
 ஹாவயந்தீம் ஹுதாஸநம் || 2.20.16 ||

தே₃வகார்யநிமித்தம் ச
 தத்ராபஸ்யத் ஸமுத்₃யதம் |
 த₃த்₄யக்ஷதக்₄ரு'தம் சைவ
 மோத₃காந் ஹவிஷஸ்ததா₂ || 2.20.17 ||

லாஜாந் மால்யாநி ஸுக்லாநி
 பாயஸம் க்ரு'ஸரம் ததா₂ |
 ஸமித₄: பூர்ணகும்பா₄ம்ஸ்ச
 த₃த₃ர்ஸ ரகு₄நந்த₃ந: || 2.20.18 ||

தாம் ஸுக்லக்ஷளமஸம்வீதாம்
 வ்ரதயோகே₃ந கர்ஸிதாம் |
 தர்பயந்தீம் த₃த₃ர்ஸாத்த₃பி₄ -
 ர்தே₃வதாம் வரவர்ணிநீம் || 2.20.19 ||

ஸா சிரஸ்யாத்மஜம் த்₃ரு'ஷ்ட்வா
 மாத்ரு'நந்த₃நமாக₃தம் |
 அபி₄சக்ராம ஸம்ஹ்ரு'ஷ்டா
 கிஸோரம் வட₃வா யதா₂ || 2.20.20 ||

ஸ மாதரமுபக்ராந்தா -
 முபஸங்க்₃ரு'ஹ்ய ராக₄வ: |
 பரிஷ்வக்தஸ்ச பா₃ஹுப்₄யா -
 மவக்₄ராதஸ்ச மூர்த₄நி || 2.20.21 ||

தழுவாச து₃ராத₄ர்ஷம்
 ராக₄வம் ஸுதமாத்மந: |
 கௌஸல்யா புத்ரவாத்ஸல்யா -
 தி₃த₃ம் ப்ரியஹிதம் வச: || 2.20.22 ||

வ்ரு'த்₃தா₄நாம் த₄ர்மஸீலாநாம்
 ராஜர்ஷீணாம் மஹாத்மநாம் |
 ப்ராப்நுஹ்யாயுஸ்ச கீர்திம் ச
 த₄ர்மம் சாப்யுசிதம் குலே || 2.20.23 ||

ஸத்யப்ரதிஜ்ஞம் பிதரம்
 ராஜாநம் பஸ்ய ராக₄வ |
 அத்யைவ த்வாம் ஸ த₄ர்மாத்மா
 யௌவராஜ்யே₅பி₄ஷேக்ஷயதி || 2.20.24 ||

த₃த்தமாஸநமாலப்₄ய
 போ₄ஜநேந நிமந்த்ரித: |
 மாதரம் ராக₄வ: கிஞ்சித்
 ப்ரஸார்யாஞ்ஜலிமப்₃ரவீத் || 2.20.25 ||

ஸ ஸ்வபா₄வவிநீதஸ்ச
 கௌ₃ரவாச்ச ததா₂நத: |
 ப்ரஸ்தி₂தோ த₃ண்ட₃காரண்ய -
 மாப்ரஷ்டுமுபசக்ரமே || 2.20.26 ||

தே₃வி நூநம் ந ஜாநீஷே
 மஹத்₃ ப₄யமுபஸ்தி₂தம் |
 இத₃ம் தவ ச து₃:கா₂ய
 வைதே₃ஹ்யா லக்ஷமணஸ்ய ச || 2.20.27 ||

க₃மிஷ்யே த₃ண்ட₃காரண்யம்
 கிமநேநாஸநேந மே |
 விஷ்டராஸநயோக்₃யோ ஹி
 காலோஸயம் மாமுபஸ்தி₂த: || 2.20.28 ||

சதுர்த₃ஸ ஹி வர்ஷாணி
 வத்ஸ்யாமி விஜநே வநே |
 கந்த₃மூலப₂லைர்ஜீவந்
 ஹித்வா முநிவதா₃மிஷம் || 2.20.29 ||

ப₄ரதாய மஹாராஜோ
 யௌவராஜ்யம் ப்ரயச்ச₂தி |
 மாம் புநர்த₃ண்ட₃காரண்யம்
 விவாஸயதி தாபஸம் || 2.20.30 ||

ஸ ஷட் சாஷ்டௌ ச வர்ஷாணி
 வத்ஸ்யாமி விஜநே வநே |
 ஆஸேவமானோ வந்யாநி
 ப₂லமூலைஸ்ச வர்தயந் || 2.20.31 ||

ஸா நிக்ரு'த்தேவ ஸாலஸ்ய
 யஷ்டி: பரஸுநா வநே |
 பபாத ஸஹஸா தே₃வீ
 தே₃வதேவ தி₃வஸ்ச்யுதா || 2.20.32 ||

தாமது₃:கோ₂சிதாம் த்₃ரு'ஷ்ட்வா
 பதிதாம் கத₃லீமிவ |
 ராமஸ்தூத்தா₂பயாமாஸ
 மாதரம் க₃தசேதஸம் || 2.20.33 ||

உபாவ்ரு'த்யோத்தி₂தாம் தீ₃நாம்
 வட₃வாமிவ வாஹிதாம் |
 பாம்ஸுகு₃ண்டி₂தஸர்வாங்கீ₃ம்
 விமமர்ஸ ச பாணிநா || 2.20.34 ||

ஸா ராக₄வமுபாஸீந -
 மஸுகா₂ர்தா ஸுகோ₂சிதா |
 உவாச புருஷவ்யாக்₄ர -
 முபஸ்ரு'ண்வதி லக்ஷ்மணே || 2.20.35 ||

யதி₃ புத்ர ந ஜாயேதா₂
 மம ஸோகாய ராக₄வ |
 ந ஸ்ம து₃:க₂மதோ பூ₄ய:
 பஸ்யேயமஹமப்ரஜா: || 2.20.36 ||

ஏக ஏவ ஹி வந்த்₄யாயா:
 ஸோகோ ப₄வதி மாநஸ: |
 அப்ரஜாஸ்மீதி ஸந்தாபோ
 ந ஹ்யந்ய: புத்ர வித்₃யதே || 2.20.37 ||

ந த்₃ரு'ஷ்டபூர்வம் கல்யாணம்
 ஸுக₂ம் வா பதிபௌருஷே |
 அபி புத்ரே விபஸ்யேய -
 மிதி ராமாஸ்தி₂தம் மயா || 2.20.38 ||

ஸா ப₃ஹுந்யமநோஜ்ஞாநி
 வாக்யாநி ஹ்ரு'த்யச்சி₂தா₃ம் |
 அஹம் ஸ்ரோஷ்யே ஸபத்நீநா -
 மவராணாம் பரா ஸதீ || 2.20.39 ||

அதோ து₃:க₂தரம் கிம் நு
 ப்ரமதா₃நாம் ப₄விஷ்யதி |
 மம ஸோகோ விலாபஸ்ச
 யாத்₃ரு'ஸோ₅யமநந்தக: || 2.20.40 ||

த்வயி ஸந்நிஹிதே₅ப்யேவ -
 மஹமாஸம் நிராக்ரு'தா |
 கிம் புந: ப்ரோஷிதே தாத
 த்₄ருவம் மரணமேவ ஹி || 2.20.41 ||

அத்யந்தம் நிக்₃ரு'ஹீதாஸ்மி
 ப₄ர்துர்நித்யமஸம்மதா |
 பரிவாரேண கைகேய்யா:
 ஸமா வாப்யத₂வாவரா || 2.20.42 ||

யோ ஹி மாம் ஸேவதே கஸ்சி -
 த₃பி வாப்யநுவர்ததே |
 கைகேய்யா: புத்ரமந்வீக்ஷ்ய
 ஸ ஜநோ நாபி₄பா₄ஷதே || 2.20.43 ||

நித்யக்ரோத₄தயா தஸ்யா:
 கத₂ம் நு க₂ரவாதி₃ தத் |
 கைகேய்யா வத₃நம் த்₃ரஷ்டும்
 புத்ர ஸக்ஷ்யாமி து₃ர்க₃தா || 2.20.44 ||

த₃ஸ ஸப்த ச வர்ஷாணி
 ஜாதஸ்ய தவ ராக₄வ |
 அதீதாநி ப்ரகாங்க்ஷந்த்யா
 மயா து₃:க₂பரிக்ஷயம் || 2.20.45 ||

தத₃க்ஷயம் மஹத்₃து₃:க₂ம்
 நோத்ஸஹே ஸஹிதும் சிராத் |
 விப்ரகாரம் ஸபத்நீநா -
 மேவம் ஜீர்ணாபி ராக₄வ || 2.20.46 ||

அபஸ்யந்தீ தவ முக₂ம்
 பரிபூர்ணஸஸிப்ரப₄ம் |
 க்ரு'பணா வர்தயிஷ்யாமி
 கத₂ம் க்ரு'பணஜீவிகா || 2.20.47 ||

உபவாஸைஸ்ச யோகை₃ஸ்ச
 ப₃ஹுபி₄ஸ்ச பரிஸ்ரமை: |
 து₃:க₂ஸம்வர்தி₄தோ மோக₄ம்
 த்வம் ஹி து₃ர்க₃தயா மயா || 2.20.48 ||

ஸ்தி₂ரம் நு ஹ்ரு'த₃யம் மந்யே
 மமேத₃ம் யந்ந தீர்யதே |
 ப்ராவ்ரு'ஷீவ மஹாநத்₃யா:
 ஸ்ப்ரு'ஷ்டம் கூலம் நவாம்ப₄ஸா || 2.20.49 ||

மமைவ நூநம் மரணம் ந வித்₃யதே
 ந சாவகாஸோஸ்தி யமக்ஷயே மம |
 யத₃ந்தகோஸ்த₃யைவ ந மாம் ஜிஹீர்ஷதி
 ப்ரஸஹ்ய ஸிம்ஹோ ருத₃தீம் ம்ரு'கீ₃மிவ || 2.20.50 ||

ஸ்தி₂ரம் ஹி நூநம் ஹ்ரு'த₃யம் மமாயஸம்
 ந பி₄த்₃யதே யத்₃ பு₄வி நோ விதீர்யதே |
 அநேந து₃:கே₂ந ச தே₃ஹமர்பிதம்
 த்₄ருவம் ஹ்யகாலே மரணம் ந வித்₃யதே || 2.20.51 ||

இத₃ம் து து₃:க₂ம் யத₃நர்த₂காநி மே
 வ்ரதாநி தா₃நாநி ச ஸம்யமாஸ்ச ஹி |
 தபஸ்ச தப்தம் யத₃பத்யகாம்யயா
 ஸுநிஷ்ப₂லம் பீ₃ஜமிவோப்தமூஷரே || 2.20.52 ||

யதி₃ ஹ்யகாலே மரணம் யத்₃ரு'ச்ச₂யா
 லபே₄த கஸ்சித்₃ கு₃ருது₃:க₂கர்ஸித: |
 க₃தாஹமத்₃யைவ பரேதஸம்ஸத₃ம்
 விநா த்வயா தே₄நுரிவாத்மஜேந வை || 2.20.53 ||

அதா₂பி கிம் ஜீவிதமத்₃ய மே வ்ரு'தா₂
 த்வயா விநா சந்த்₃ரநிபா₄நநப்ரப₄ |
 அநுவ்ரஜிஷ்யாமி வநம் த்வயைவ கௌ₃:
 ஸுது₃ர்ப₃லா வத்ஸமிவாபி₄காங்க்ஷயா || 2.20.54 ||

ப்₄ரு'ஸமஸுக₂மமர்ஷிதா ததா₃ ப₃ஹு
 விலலாப ஸமீக்ஷய ராக₄வம் |
 வ்யஸநமுபநிஸாம்ய ஸா மஹத்
 ஸுதமிவ ப₃த்₃த₄மவேக்ஷய கிந்நரீ || 2.20.55 ||

|| இத்யார்ஷே ஸ்ரீமத்₃ராமாயணே வால்மீகீயே ஆதி₃காவ்யே
 அயோத்தியாகாண்டே₃ விம்ஸ: ஸர்க₃: ||